

Национален съвет за журналистическа етика

РЕШЕНИЕ

№ 29

12 юли 2016 г.

по жалба на Вероника Йорданова срещу Dnevnik.bg

Комисията по журналистическа етика на свое редовно заседание на 12.07.2016 г. в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Александър Кашъмов

ЧЛЕНОВЕ: Бисера Занкова

Весислава Антонова (направен отвод поради конфликт на интереси)

Гена Трайкова

Ивайло Цветков

Иван Бедров

Нели Огнянова

изслуша представяне на доклада на Райна Николова от председателя на Етичната комисия Александър Кашъмов по жалба с вх. 03-026/26.05.2016 г. на Вероника Йорданова срещу Dnevnik.bg по повод публикацията „Заради Раднево, ВМРО поиска разтуряне на ромските гета“ от 5.05.2016 г., която, според жалбоподателката, нарушава разпоредби на Етичния кодекс на българските медии.

I. ПРОЦЕДУРА

Жалбата, заведена с вх. № 03-026/26.05.2016 г., е допустима предвид обстоятелствата, че е подадена в срок, отнася се до нарушение на Етичния кодекс на българските медии и съдържа всички необходими реквизити.

Във връзка с чл. 10, ал. 6 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика, становището на Dnevnik.bg е потърсено с писмо на изпълнителния директор на Фондация "Национален съвет за журналистическа етика" изх. № 20-44/15.06.2016 г.

II. ЖАЛБА

Г-жа Йорданова заявява, че „материалът подтиква към междуетническо напрежение, също така всява и панически страх на етнически българи спрямо ромската общност“. Жалбоподателката отбелязва, че като представител на ромската общност се чувства обидена от допуснатия материал и последвалите коментари. Посочва, че с изказвания като „безнаказаност на циганската престъпност“ се насажда омраза и „подбужда негативна нагласа към ромското общество“. Допълва, че коментарите я засягат лично,

водят до увеличаване на социалните дистанции и се засилва дискриминационното отношение спрямо ромската общност в България.

В жалбата се отправят следните искания към Комисията по журналистическа етика:

По сигнала да бъдат предприети мерки, които да установят нарушението и преустановят подобни случаи в бъдеще.

III. РАЗПОРЕДБИ ОТ ЕТИЧНИЯ КОДЕКС НА БЪЛГАРСКИТЕ МЕДИИ, ЧИЕТО НАРУШАВАНЕ СЕ ТВЪРДИ

2.5. ДИСКРИМИНАЦИЯ

2.5.1. Като уважаваме правото на всеки да живее в сигурност и безопасност, няма да публикуваме материали, подбуждащи или насърчаващи омраза, насилие и всякаква форма на дискриминация.

2.5.2. Няма да посочваме расовата, религиозната, етническата принадлежност, сексуалната ориентация, умственото или физическото състояние, ако тези факти нямат съществено значение за смисъла на информацията.

IV. СТАНОВИЩЕ НА ОТВЕТНАТА СТРАНА

Становище на ответната страна е постъпило. В него се твърди, че подадената жалба е неоснователна и необоснована, тъй като дописката е "информативна и отразява единствено позицията на политическа партия ВМРО, част от коалиция "Патриотичен фронт", която от своя страна е парламентарно представена политическа сила и част от управляващата коалиция. Текстът не е позиция на "Дневник", а новина от деня, в която ясно се цитира официална позиция на ВМРО".

В становището се подчертава, че публикацията не подбужда към насилие, омраза или дискриминация, нито съдържа призови за разправа. Медията посочва, че липсват унизителни квалификации и сравнения по отношение на определен етнос и че споменаването на етническата принадлежност не е в обиден контекст, а в този на реални събития в гр. Раднево от началото на месец май 2016 г., широко отразени от българските медии. Дописката няма за цел да подтиква към дискриминация е твърдението на Dnevnik.bg. В позицията на изданието се твърди, че българи и роми не са противопоставяни, поради което отсъстват която и да е от формите на дискриминация по смисъла на Закона за защита от дискриминация.

Цитира се практика на Комисията за журналистическа етика (Решение № 4 от 16.02.2016 г. по жалба на Велчо Михалев срещу "Стандарт Нюз" ЕАД) относно значението на термина "подбуждане към омраза" и се заявява, че в случая не са налице подобни признаци – подстрекаване или насърчаване на омраза, дискриминация или враждебност спрямо физическо лице, провокирани от определени социални предразсъдъци. Акцентира се върху осведомителната функция на текста.

По отношение на коментарите под материала медията заявява, че редакционният екип на Dnevnik.bg „не носи отговорност за коментарите“, публикувани от читатели на изданието. Мненията подлежат на модерирание (изтриване или скриване) в случай, че съдържат

призиви към расова дискриминация, с което се нарушават Правилата за писане на коментари и ползване на форуми на „Икономедиа“ АД.

В заключение, в становището се казва, че публикуваният материал „Заради Раднево, ВМРО поиска разтуряне на ромските гета“ не подбужда или насърчава омраза и/или каквато и да е форма на дискриминация, а посочването на етническата принадлежност има съществено значение за смисъла на информацията.

V. ФАКТИ

На 5 май 2016 г. Dnevnik.bg публикува материал със заглавие "Заради Раднево, ВМРО поиска разтуряне на ромските гета" и със следното съдържание:

„ВМРО поиска разтуряне на ромските гета и разрушаване на незаконни постройки. Повод за становището е напрежението в Раднево, където вече три вечери има протести, а вчера се стигна и до сблъсъци с полицията.

"Раднево, Гърмен, Катуница и всички други като тях са симптом на тежка болест на българската държавност. Всяко поредно замазване на проблема ще доведе до неговото задълбочаване. Основната причина за случващото се в момента в Раднево е усещането за безнаказаност на циганската престъпност", смятат от ВМРО. Според тях ромските босове се възползват от политическия чадър, даван им от партии, за които купуват гласове на избори. Това пораждало усещане за безнаказаност, което карало хората да вземат правосъдието в свои ръце.

От ВМРО припомнят мерките, които са предложили на вътрешното министерство, като засилване на полицейското присъствие в малките населени места, ангажиране на бивши служители на МВР в програми за трудова заетост за опазване на обществения ред и възстановяване на доброволните отряди."

VI. МОТИВИ

По т. 2.5.1.

Материалът е изцяло информационен по своето съдържание. Дописката представлява цитат и преразказ на позицията на политическа партия ВМРО относно конкретно събитие. Изразеното мнение, пресъздадено от Dnevnik.bg, засяга съществени и дискуссионни въпроси на съвременното българско общество – интеграцията на ромската общност, натрупалите се по този повод през годините проблеми и държавната политика за тяхното разрешаване.

Задължението на медиите да предоставят информация и идеи, засягащи въпроси от обществен интерес, произтича от правото на обществеността да ги получава. С въпросния материал на аудиторията ѝ се осигурява възможност за съставяне на мнение по повод позициите на участващите в политическите дебати партии и коалиции при решаването на сериозни социални проблеми. С обсъжданата публикация, която информира читателите обективно по темата без да прави негативни внушения, е изпълнен един основен обществен ангажимент на Dnevnik.bg, чието поведение е съобразено с етичните журналистически стандарти.

Придружаващите дописката коментари на читателите не призовават към омраза или насилие спрямо ромската общност.

По т. 2.5.2.

Посочването на етническата принадлежност в материала е от съществено значение и има важна информационна стойност за новината, предвид факта, че медията преразказва позицията на политическа партия ВМРО за наличието на социално напрежение, протести и сблъсъци в гр. Раднево по повод събарянето на незаконни постройки в ромската махала. Използването на признака „етническа принадлежност“ допринася за пълнотата и обективното представяне на информацията, като Dnevnik.bg не нарушава етичните стандарти на отговорната журналистика.

На основата на събраната информация и направения анализ, във връзка с чл. 17, ал. 1 от Правилника за дейността, Комисията за журналистическа етика прие следното

РЕШЕНИЕ:

Намира жалбата на Вероника Йорданова срещу Dnevnik.bg за **неоснователна** по отношение на нарушение Етичния кодекс на българските медии.

Решението е взето без участието на Весислава Антонова, която си направи отвод на основание чл. 13, ал. 2 от Правилника за дейността на Комисията за журналистическа етика.

Председател на КЖЕ:

Александър Кашъмов

*Изпълнителен директор
на Фондация "НСЖЕ"*

Мехти Меликов